

Peter Krapotkin

Emma Goldman

1928

De som ständigt tala om att det är omständigheterna, som utgör den allsmäktiga faktorn då det gäller att bestämma en karaktär eller skapa idéer, skall få det mycket svårt att förklara Peter Kropotkins ande och personlighet.

Född av en slaväggande familj och uppfostrad i en atmosfär av slaveri runt omkring sig, är Peter Kropotkins liv och hans revolutionära aktivitet under en tid av nästan sextio år ett levande bevis för att det är den inboende kraften hos en människa, vilken gestaltar hans livsriktning och icke omständigheternas överlägsna förmåga. Och denna kraft hos vår kamrat låg i hans revolutionära ande, som var så ursprunglig, så betonad att den genomträngde hela hans väsen och gav en ny färg och mening åt hela hans liv.

Det var denna förtärande revolutionära eld, som brände bort hindren, som skilde Kropotkin, aristokraten, från folket och flammande som en klar vision går genom hans liv. Det uppyfyllde honom, detta lyxens förfinade barn och arvingen till en briljant karriär, blott med ett ideal, ett starkt beslut - att frigöra den mänskliga rasen från slaveri, från ett fysiskt såväl som andligt slaveri.

Huru troget han sökt följa denna riktning, kan endast de förstå, vilka känna till Peter Kropotkins liv och arbete.

Ett annat mycket slående karaktäristiskt drag hos denne man, är att han, ibland alla revolutionärer, hade den djupaste tron på folket, på dess medfödda möjligheter att ombilda samhället, i överensstämmelse med sitt behov, i enlighet med Kropotkins tanke, så af det arbetarna och bönderna, vilket skola överlämna motståndets och upprorets anda till sina efterkommande. Emedan enkla och okonstlade människor alltid instinktivt har motsatt sig förtryck och tyranni.

Det är möjligt att Kropotkins tro på folket kom från renheten och enkelheten i hans egen själ - en enkelhet vilken var den dominerande faktorn i hela hans väsen. Det är på grund av detta, kanske mer än på grund av hans mäktiga mentalitet, som revolutionen i enlighet med Kropotkins tanke, utvisade den oundvikliga sociologiska kraften till allt liv, all förändring, all tillväxt.

Anarkismen var för Kropotkin icke endast en teori, en skola eller en riktning, utan människans eviga längtan efter frihet, kamratskap och utveckling.

Detta kan möjligen också förklara den verkligt humanistiska attityd, som han alltid tog gentemot handlingens propagandister.

Aldrig under sin revolutionära karriär, har vår kamrat fällt ett klandrande omdöme om dem som på ett våldsamt sätt utfört någon politisk handling (och från vilka de flesta av de så kallade revolutionärerna endast alltför villigt befriat sig från, delvis på grund av okunnighet, delvis på grund av feghet).

Peter Kropotkin visste, att det i allmänhet äro de mest känsliga och sympatiska personligheterna, som lida mest av tyranni och orättvisor; personligheter, vilka endast genom ett sådant våldsamt handlingssätt finna ett befriande utlopp för sina betryckta själar. De måste högljutt opponera sig - även om det skulle kosta dem deras liv - emot den likgiltighet och slöhet vi visa gentemot våra sociala brott och orättfärdigheter. Djupare än de flesta revolutionärer kände Peter Kropotkin med en sådan människas spirituella hunger, det som kulminerar i den individuella handlingen och som endast är en förelöpare för massupproret gnistan som siar om branden.

Men Peter Kropotkin gjorde mera.

Hans sympatier voro också med samhällets paria, för dem vilka på grund av hunger, slaveri eller brist på glädje, anfalla den samhällsklass, som är ansvarig för fasorna och förtvivlan i en parias liv.

Detta visade han särskilt i fallet Lucheni, vilken förnekades och klandrades av nästan alla andra radikaler.

Och ändå kunde knappast någon hysa mera avsky för våld och förstörelse av liv än Kropotkin, ej heller bliva mera öm och sympatisk för smärta och lidande.

Men Kropotkin var för universell, för vidsynt, att nedlåta sig till ett ytligt, moraliskt klander med avseende på våldshandlingar från de djupare lagren, emedan han väl visste att dessa voro blott en reflex av överklassens organiserade, systematiska och lagliga våldshandlingar!

Det Anarkistiska Biblioteket

Emma Goldman
Peter Krapotkin
1928

Tidningen Brand #16 1928

www.anarkistiskabiblioteket.se